

*Polityka o zmianie przepisu
art. 56 ust 2 dn 1) R. 1998*

Białystok, 23.02.2023 r.

MRIPS

KG206542

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej	
Biuro Podawcze	
Data wpływu:	2023 -02- 23 -10-
nr z rej.	<i>108-18268-2023</i>

**Departament Ubezpieczeń Społecznych
Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa**

Szanowni Państwo,

Zwracam się z prośbą o zmianę zapisów art. 56 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie przyznawania „zwiększenia rolnego” za okres tzw. podwójnego ubezpieczenia.

Wysokość „zwiększenia rolnego” wynosi obecnie 1% emerytury podstawowej za każdy rok opłacania składki na ubezpieczenie społeczne rolników. Natomiast kwota emerytury podstawowej od dnia 1 marca 2022 r. wynosi 1.084,58zł, co daje ok. 10zł brutto dodatku do emerytury za każdy rok płaconia podwójnych składek na ubezpieczenie społeczne do systemu KRUS i ZUS. Jest to niezwykle niska kwota w stosunku do osób opłacających wiele lat podwójne składki na ubezpieczenie społeczne, które poprzez zmianę ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym w 1989 roku zostały pokrzywdzone i uniemożliwiono im dalsze opłacanie składek do okresu 25 lat określonej w obecnym brzmieniu przepisów.

Do 31 grudnia 1988 r. istniał obowiązek ubezpieczenia zarówno z tytułu podlegania ubezpieczeniu pracowniczemu – składki do ZUS, jak i prowadzenia gospodarstwa rolnego – składki do KRUS. Przed rokiem 1990 do stażu ubezpieczeniowego był doliczany okres pracy w gospodarstwie rolnym. Po zmianie przepisów okres pracy na gospodarstwie rolnym jest tylko brany pod uwagę jako, uzupełniający do ustalenia prawa do emerytury i doliczany świadczeniobiorcy, jako niezbędny do uzyskania prawa do świadczenia.

Temat zmian przepisów godzących w dwuzawodowców podejmował w swoich interpelacjach m.in. Jarosław Rzepa twierdząc, że „dwuzawodowcy znaleźli się w bardzo niekorzystnej dla nich sytuacji emerytalnej.

Chciałabym w skrócie przedstawić swoją trudną sytuację, która powstała poprzez wielokrotne zmiany systemu emerytalnego oraz fakt wyrzucenia mnie z systemu osób tzw. „dwuzawodowców”.

Jestem emerytowaną pielęgniarzką w wieku 68 lat. Płaciłam składki do ZUS przez 46 lat, w tym wspólnie z mężem prowadziłam gospodarstwo rolne od 1978 do 2006 roku. W 1989 roku zmiana ustawy wyrzuciła mnie z systemu KRUS:

1. W latach 1972-1976 pracowałam w gospodarstwie rolnym rodziców (od 16. r. życia.)
2. W latach 1976-1994 pracowałam jako pielęgniarka w SP ZOZ w Sokółce w tym:
  - od 07.1976 do 02.1979 r. oraz od 12.1980 do 05.1986 r. na bloku operacyjnym w warunkach pracy o szczególnym charakterze
3. w latach 1994-2016 pracowałam jako pielęgniarka w UDSK w Białymstoku
4. w roku 2016 przeszłam na emeryturę i od 04.2017 r. pracuję w Żłobku na umowę o pracę odprowadzając składki do ZUS
5. w latach 1978 - 2006 prowadziłam w wspólnie z mężem gospodarstwo rolne
6. w latach 1978-1983 prowadziłam gospodarstwo jako młody rolnik (na mocy ustawy z 1977 r. o zaopatrzeniu emerytur i rent byłam zwolniona z płacenia składek)
7. w latach 1983-1989 prowadząc gospodarstwo opłacałam podwójne składki zarówno do ZUS i KRUS

Chciałabym nadmienić, że od 1978 roku rozpoczynając wspólnie z mężem prowadzenie gospodarstwa rolnego byłam z mocy ustawy objęta ubezpieczeniem w KRUS. Nie było to ubezpieczenie na wniosek. W związku z tym, że w/w okresie byłam zaliczana jako rolnik, ponosiłam niedogodności m.in. moje dziecko nie mogło zostać przyjęte do przedszkola mimo, że pracowałam również na etacie w szpitalu w systemie zmianowym w dyżurach; nie otrzymywałam kartek na mięso; nie kwalifikowałam się do wpłaty na mieszkanie spółdzielcze. Podsumowując, ponosiłam skutki finansowe i społeczne ustawy z 1977 roku. Tymczasem po kilku latach opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników zostałam z tego systemu „wyrzucona” w 1990r, co wpływa w obecnym okresie niekorzystnie na składniki mojej emerytury. Uważam, że powyższe rozwiązanie jest niesprawiedliwe.

Mianowicie ZUS nie dolicza powyższego 1% dodatku osobom, które ukończyły 16 rok życia i pracowały w gospodarstwie rolnym rodziców, jak również w okresie od 1978 r. do 1982 r. kiedy to młodzi rolnicy prowadzący gospodarstwo rolne byli zgodnie z ustawą zwolnieni z płacenia składek na ubezpieczenie społeczne rolników. Te same okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników są zaliczane do emerytury osobom, które otrzymują emeryturę z KRUS. Obecnie ZUS zalicza mi 1% dodatek do emerytury tylko za 5 lat odprowadzania składek do KRUS, kiedy rzeczywisty okres pracy w gospodarstwie rolnym wynosi 10 lat. Poprzez takie działania tworzy się wyraźną dyskryminację społeczną. Osobom, którym brakuje lat pracy dodaje się je z innego systemu, a tym odprowadzającym dłużej odprowadzającym składki odbiera się.

Kolejną kwestią jest wysokość powyższego dodatku dla tzw. „dwuzawodowca” jako składnika emerytury, który wynosi tylko 1% emerytury podstawowej KRUS za każdy rok odprowadzania składek do tegoż systemu. Uważam, że powyższa wysokość dodatku jest krzywdząca dla osoby, która wiele lat pracowała odprowadzając składki zarówno do systemu ZUS, jak i KRUS, nie osiągnąwszy 25 letniego okresu składkowego w KRUS. Ubezpieczony płacąc w latach 70-tych i 80-tych XX wieku składki zarówno do KRUS i ZUS wynikające z obowiązujących w tym okresie ustaw, miał prawo oczekiwać, że znajdzie to odzwierciedlenie w wysokości emerytury, która ma służyć zabezpieczeniu społecznemu i gwarantuje godne życie w warunkach obniżonej zdolności do zarobkowania wynikającej z podeszłego wieku.

Tymczasem ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników wprowadziła wskaźnik 1% dodatku. W podobnej sytuacji, jak ja jest zapewne w Polsce wielu ubezpieczonych „dwuzawodowców”. W moim przekonaniu wyżej omawiany wskaźnik 1% dodatku łamie zasadę zaczerpniętą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej mówiącą, że Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej. Osobiście tej sprawiedliwości społecznej nie widzę w wykonaniu powyższych ustaw. Tym bardziej w kontekście niedogodności, które ponosiłam w latach 80-tych będąc tzw. „dwuzawodowcem”.

W związku z powyższym proszę o inicjację z ramienia Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej procedury zmiany w/w ustawy w zakresie zwiększenia dodatku do emerytury dla tzw. „dwuzawodowców” oraz uwzględnienie okresów „zwolnień” młodych rolników z opłacania składek do KRUS, jako okresów składkowych przy obliczaniu stażu pracy w gospodarstwie rolnym. W szczególności dokonanie analiz statystycznych, ile osób w Polsce znajduje się w podobnej sytuacji jak moja – dwuzawodowy wyrzuceni z systemu oraz przeprowadzenia analiz finansowych, w jakim stopniu powyższe rozwiązanie obciążałoby budżet państwa. W mojej ocenie powyższe zmiany nie prowadziły by do dużych obciążeń budżetu, a znacząco polepszyły by budżety obecnych emerytów pracujących i odprowadzających przez wiele lat składki do ZUS i KRUS. Ze względu na swój podeszły wiek i stan zdrowia nie jestem już w stanie dłużej pracować, żeby zwiększyć wysokość otrzymywanej niskiej emerytury, dlatego byłam zmuszona wystąpić do Państwa z powyższym pismem.

Z wyrazami szacunku